

Projekt

z dnia 17 listopada 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY BRENNA**

z dnia 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na 2026 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 ze zm.) w związku z art. 4¹ ust. 1, 2, 2a i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151) oraz art. 10 ust. 2 i 2a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939) Rada Gminy Brenna uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjąć Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2026 rok w brzmieniu określonym w załączniku do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Brenna.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.

Załącznik do uchwały nr

Rady Gminy Brenna

z dnia.....2025 r.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2025 rok

Rozdział I.

Diagnoza problemów alkoholowych, narkotykowych, behawioralnych oraz przemocowych na terenie Gminy Brenna

W 2022 roku zlecono opracowanie „Diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych”, niezbędnej do tworzenia kompleksowych programów profilaktycznych oraz działań mających na celu przeciwdziałanie narkomanii, alkoholizmowi, innym uzależnieniom, a także przemocy domowej.

W celu określenia postaw mieszkańców wobec potencjalnych problemów społecznych przeprowadzono badania ankietowe. Respondentów zróżnicowano pod względem płci, wieku i wykształcenia. W badaniu wzięło udział:

- 126 dorosłych mieszkańców Gminy Brenna,
- 65 rodziców uczniów,
- 44 nauczycieli,
- 15 sprzedawców napojów alkoholowych,
- 5 pracowników GOPS,
- oraz 272 uczniów szkół podstawowych.

Na podstawie przeprowadzonych badań opracowano raport obejmujący hierarchię problemów społecznych wskazanych przez:

- 1) dorosłych mieszkańców Gminy Brenna, w kontekście zagrożeń społecznych, takich jak:
 - a) problem alkoholowy – częstotliwość spożywania alkoholu, znajomość osób nadużywających napoje alkoholowe, rozpowszechnienie alkoholizmu w środowisku lokalnym,
 - b) problem nikotynowy – częstotliwość palenia, świadomość konsekwencji zdrowotnych,
 - c) problem narkotykowy – dostępność narkotyków, znajomość osób zażywających,
 - d) problem przemocy – występowanie przemocy domowej, znajomość rodzin dotkniętych przemocą, postawy wobec kar cielesnych,
 - e) uzależnienia behawioralne – np. uzależnienie od gier hazardowych;
- 2) uczniów szkół podstawowych, w obszarach takich jak:
 - a) problem alkoholowy – częstotliwość i dostępność spożywania alkoholu, znajomość osób pijących, instytucji pomocowych oraz konsekwencji zdrowotnych,
 - b) problem nikotynowy – częstotliwość palenia, dostępność, znajomość osób palących, wiedza o skutkach zdrowotnych,
 - c) problem narkotykowy – częstotliwość używania, dostępność, znajomość osób zażywających narkotyki oraz świadomość konsekwencji zdrowotnych i prawnych,
 - d) problem zażywania dopalaczy – częstotliwość, dostępność, znajomość osób zażywających, świadomość konsekwencji zdrowotnych,
 - e) problem przemocy – doświadczenia ofiar, świadków i sprawców przemocy; występowanie przemocy rówieśniczej i domowej,

f) uzależnienia behawioralne – np. uzależnienie od komputera, Internetu i innych czynności.

1. Alkohol

1.1. Postawy dorosłych mieszkańców wobec alkoholu

Z deklaracji respondentów wynika, że alkohol jest obecny w życiu większości mieszkańców gminy, jednak jego spożycie ma najczęściej charakter okazjonalny. Najlicniejsza grupa (58,73%) przyznała się do picia alkoholu kilka razy w roku. Abstynencję zadeklarowało 26,98% respondentów, 4,76% spożywa alkohol raz w miesiącu, a tyle samo – raz w tygodniu. Dla 3,17% ma to miejsce raz na dwa tygodnie, natomiast 1,59% spożywa alkohol codziennie.

Zarówno kobiety, jak i mężczyźni najczęściej deklarowali picie alkoholu okazjonalnie. Najpopularniejszym rodzajem alkoholu było piwo (50% wskazań), następnie drinki i wino (15,22%), a dalej wódka, miody pitne i likiery (8,70%). Nieliczni wskazali whisky i inne trunki (2,17%).

W kontekście spożywania napojów alkoholowych przez osoby niepełnoletnie (takich jak piwo 0%, cydr czy napoje energetyczne) 44,44% badanych przyznało, że w ich domach nie obowiązuje zakaz ich spożywania. Przeciwnie, 55,56% respondentów deklarowało brak przyzwolenia na spożywanie tego typu napojów przez młodzież.

Odnosząc się do świadomości zagrożeń uzależnienia, 46,03% ankietowanych uważa, że do uzależnienia może dojść nawet przy sporadycznym spożywaniu alkoholu, np. raz w miesiącu. Dla 23,81% uzależnienie wiąże się jedynie z codziennym piciem, natomiast 30,16% nie miało zdania na ten temat.

1.2. Postawy małoletnich mieszkańców wobec alkoholu

Na pytanie o inicjację alkoholową 63,06% uczniów odpowiedziało, że nigdy nie spożywało alkoholu, natomiast 36,94% przyznało się do takiego doświadczenia (w tym 32,65% dziewcząt i 40,32% chłopców). Najczęściej pierwszy kontakt z alkoholem miał miejsce w wieku 12 lat, zwykle w okresie wakacyjnym i w towarzystwie rówieśników. 14,63% uczniów wskazało, że do spróbowania alkoholu zostało namówionych przez inne osoby.

Większość uczniów (78,05%) piła alkohol tylko raz, 14,63% – kilka razy w roku, a 7,32% – kilka razy w miesiącu. Jeśli chodzi o spożycie w ostatnich 12 miesiącach, 44,44% przyznało, że piło 1–2 razy, a 22,22% – 3–5 razy.

Uczniowie najczęściej wybierali piwo (0,5–1 litr podczas jednej okazji), rzadziej wino lub wódkę. Wszyscy badani zaprzeczyli, jakoby kiedykolwiek się upili. 52% uczniów posiada ogólną wiedzę o skutkach picia alkoholu, 28% potrafi wskazać ich wpływ na organizm, natomiast 20% nie ma wiedzy w tym zakresie.

2. Narkotyki

2.1. Postawy dorosłych mieszkańców wobec narkotyków

W ocenie dorosłych mieszkańców problem narkomanii w gminie Brenna nie jest powszechny, choć występuje w ograniczonym zakresie. Największa grupa respondentów (44,44%) nie miała zdania w tej kwestii. 36,51% uznało, że są to nieliczne przypadki, 11,11% wskazało, że zjawisko jest zauważalne, a 1,59% uznało je za powszechne. 6,35% stwierdziło, że problem w ogóle nie występuje. Zdecydowana większość (85,71%) nie zna w swoim otoczeniu osób zażywających narkotyki, a 14,29% zna do pięciu takich osób. 12,70% badanych przyznało, że wie, gdzie można zdobyć narkotyki. Do własnych doświadczeń z narkotykami przyznało się 6,35% respondentów – z czego 4,76% eksperymentowało jednorazowo, a 1,59% sięgało po narkotyki kilkakrotnie.

2.2. Postawy małoletnich mieszkańców wobec narkotyków

24,32% uczniów oceniło, że zdobycie leków (środków odurzających) jest raczej łatwe, a 17,12% uznało, że bardzo łatwe. 12,61% uznało to za trudne, ale możliwe, a 6,31% – za bardzo trudne. Ponad 36% uczniów nie potrafiło udzielić odpowiedzi, wskazując, że nie interesuje się tym tematem. 18,02% badanych zna osoby w swoim otoczeniu, które zażywają narkotyki, natomiast 81,98% takiej znajomości nie ma. W ocenie 19,82% uczniów zdobycie narkotyków jest bardzo trudne, 14,41% – trudne, a 9,01% – raczej trudne. Jedynie 5,4% uznało, że jest to zadanie łatwe.

94,59% uczniów nie zna miejsc ani osób, od których można nabyć narkotyki. Większość badanych posiada ogólną wiedzę na temat skutków zdrowotnych ich zażywania – 57,66% ma podstawowe informacje, a 20,72% zna szczegółowe konsekwencje. 21,62% nie ma żadnej wiedzy w tym zakresie. Jeśli chodzi o świadomość prawną, 45,05% uczniów zna ogólne konsekwencje karne posiadania narkotyków, 26,13% potrafi wskazać konkretne sankcje, a 28,83% nie posiada wiedzy na ten temat.

W zakresie tzw. „dopalaczy” odnotowano spadek ich używania – 2,6% badanych przyznało się do eksperymentowania z nimi (to najniższy wynik od 2008 roku). 1,5% używało dopalaczy w ciągu ostatniego roku, a 0,7% – w ostatnim miesiącu. Jedynie jeden uczeń potwierdził kontakt z dopalaczami. 10,81% uczniów zna osoby, które je zażywają. Większość (68,47%) nie wie, gdzie można je kupić i nie interesuje się tym tematem.

Rodzice i nauczyciele przyznają, że rozmawiają z dziećmi o szkodliwości narkotyków i dopalaczy, choć z różną częstotliwością.

3. Uzależnienia behawioralne

3.1. Zagrożenia związane z Internetem – opinie dorosłych mieszkańców

Postęp technologiczny wpływa na codzienne życie mieszkańców, oferując wiele udogodnień, ale też niosąc nowe zagrożenia.

Internet, bankowość elektroniczna i media społecznościowe sprzyjają tzw. **cyfryzacji życia**, co może prowadzić do nadużyć i cyberprzestępczości.

65,08% badanych dorosłych nie zna osób, które padły ofiarą przestępstw internetowych (np. włamań, oszustw czy wyłudzeń). 30,16% zna 1–2 takie osoby, 3,17% – 3–5 osób, a 1,59% – więcej niż 5 ofiar.

W zakresie uzależnień behawioralnych 47,62% respondentów przyznało, że ma problem z nadmiernym korzystaniem z telefonu, 34,92% – z Internetu, a 14,29% – z pracobolizmem.

Poziom wiedzy na temat uzależnień behawioralnych 39,68% oceniło jako dostateczny, 22,22% jako niedostateczny, 17,46% jako dobry, a 20,63% nie miało zdania.

3.2. Postawy dorosłych wobec hazardu

Większość mieszkańców nie uczestniczy w grach losowych. Wśród osób grających najczęściej wybierane są zakłady bukmacherskie (np. STS, Lotto). 33,33% nie zna żadnych osób regularnie grających, 47,62% zna 1–2 osoby, 17,46% – 3–5, a 1,59% – więcej niż 5.

3.3. Postawy małoletnich wobec internetu i uzależnień behawioralnych

Z badań wynika, że niemal wszyscy uczniowie korzystają z Internetu codziennie. Najczęściej wykorzystują go do przeglądania portali społecznościowych, grania w gry online oraz nauki.

46,85% uczniów okazjonalnie zawiera znajomości w sieci, 12,61% robi to często, a 40,54% nigdy. 17,12% przyznało, że ma problem z nadmiernym korzystaniem z Internetu, 16,22% – z nałogowym używaniem telefonu, a tyle samo cierpi na nomofobię, czyli lęk przed utratą kontaktu z telefonem. W odniesieniu do hazardu 25,23% uczniów przyznało, że uczestniczyło w grach na pieniądze, najczęściej w grach automatycznych.

4. Komputer w życiu uczniów, cyberprzemoc i uzależnienia

Według rodziców, większość dzieci spędza przed komputerem od 1 do 3 godzin dziennie (52,31%), 30,77% korzysta krócej niż godzinę, 10,77% – 3–5 godzin, a 6,15% tylko w szkole.

Zjawisko cyberprzemocy jest znane 92,31% rodziców. 75,38% nie zna przypadków cyberprzemocy w środowisku szkolnym, 16,92% słyszało o takich sytuacjach, a 7,69% przyznało, że ich dziecko było ofiarą.

5. Przemoc i agresja w środowisku szkolnym

33,33% uczniów obserwuje zjawiska przemocy w szkole kilka razy w miesiącu, 28,83% – rzadziej, a 15,32% – często (kilka razy w tygodniu). 5,41% twierdzi, że dzieje się to prawie codziennie, natomiast 17,12% nie obserwuje przemocy wcale.

36,04% uczniów osobiście doświadczyło przemocy, a 20,72% przyznało, że boi się niektórych uczniów. Najczęstszymi formami przemocy są: wyzywanie i przezywanie (43,24%), ośmieszanie i wulgaryzmy (39,64%), oraz poniżanie (35,14%). Poza szkołą 28,83% uczniów również doświadcza przemocy, częściej dziewczęta (34,69%) niż chłopcy (24,19%). 31,53% uczniów przyznało się do czynnego udziału w aktach przemocy. W sytuacji zagrożenia 55,85% uczniów zgłosiłoby problem nauczycielowi, 14,41% – rodzicom lub kolegom, 13,51% – nikomu, a pojedyncze osoby (0,9%) – rodzeństwu lub innej osobie.

6. Przemoc w środowisku szkolnym i domowym

70,45% nauczycieli potwierdziło występowanie aktów przemocy wśród uczniów, jednak uznało je za przypadki sporadyczne. 25% spotkało się z nimi wielokrotnie, 2,27% nie odnotowało takich sytuacji. 95,45% nauczycieli deklaruje, że wie, jak reagować na przemoc w szkole. 70,45% nauczycieli zna uczniów, którzy mogą doświadczać przemocy domowej, w tym 11,36% – wielu takich uczniów. 4,55% uznało, że zjawisko to nie występuje, a 25% nie miało zdania. 40,91% nauczycieli wskazało, że w szkołach uczą się uczniowie wymagający wsparcia socjalnego (np. dopłat do posiłków), 72,73% zauważyło zachowania mogące wskazywać na problemy emocjonalne lub uzależnienia, 61,36% uznało, że szkoły zapewniają wystarczające wsparcie psychologiczne, a 72,73% oceniło ofertę zajęć pozalekcyjnych jako wystarczającą.

W trakcie ankietyzacji pojawiły się również pytania dotyczące innych problemów, które mogą występować w środowisku szkolnym.

Z pozyskanych danych wynika, iż w szkołach są uczniowie, którzy potrzebują wsparcia socjalnego (np. w formie dopłat do posiłków czy wycieczek szkolnych). Taką odpowiedź wskazało 40,91% ankietowanych. Natomiast 20,45% wyraziło zdanie przeciwne, a pozostałe 38,64% respondentów nie potrafiło udzielić jednoznacznej odpowiedzi.

Idąc dalej, 72,73% nauczycieli zadeklarowało, iż wśród uczniów można zaobserwować zachowania, które mogą wskazywać na problemy depresyjne, czy też związane z różnymi uzależnieniami. Z kolei 6,82% stwierdziło, iż nie spotkało się z takimi zachowaniami wśród uczniów, a pozostałe 20,45% nie udzieliło jednoznacznej odpowiedzi.

Idąc dalej, 61,36% ankietowanych przyznało, iż szkoły zapewniają uczniom odpowiedni poziom wsparcia psychologicznego. Przeciwnie zdanie w tym temacie wyraziło 22,73% badanych, a pozostałe 15,91% nie potrafiło udzielić jednoznacznej odpowiedzi.

W opinii zdecydowanej większości respondentów tj. 72,73% oferta zajęć pozalekcyjnych dla uczniów jest wystarczająca. Ponadto 47,73% nauczycieli było zdania, iż szkoły dysponują wystarczającą ilością miejsc w świetlicach szkolnych.

7. Identyfikacja lokalnych zasobów związanych z rozwiązywania problemów społecznych

Zasoby Gminne:

- a) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brennej,
- b) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- c) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

Zasoby poza gminne działające na rzecz Gminy Brenna w bliskim sąsiedztwie:

- a) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Skoczowie,
- b) Poradnia Leczenia Uzależnień w Skoczowie wraz z Oddziałem OTU,
- c) Komenda Powiatowa Policji w Cieszynie,
- d) Komisariat Policji w Skoczowie,
- e) Sąd Rejonowy w Cieszynie,
- f) Prokuratura Rejonowa w Cieszynie,
- g) SOS Wioski Dziecięce.

Rozdział II.

Cel główny oraz cele szczegółowe programu

Cel główny programu:

Ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania alkoholu i narkotyków oraz uzależnień behawioralnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Brenna oraz prowadzenia skoordynowanych oddziaływań profilaktycznych, edukacyjnych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

Cele szczegółowe:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i narkotyków.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkotykowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i uzależnień behawioralnych w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.
7. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Rozdział III.

Realizacja celu głównego oraz celów szczegółowych – szczegółowe działania, wskaźniki oraz realizatorzy

Lp.	Nazwa zadania	Koszt zadania	Harmonogram realizacji	Wskaźniki oceny wykonania zadania
I.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i narkotyków			
1.	Dofinansowanie pracy Poradni Leczenia Uzależnień, opłata badań biegłych sądowych ds. uzależnień i opłata wniosków sądowych, doręczenia komornicze i inne opłaty sądowe	6.800,00 zł	I – XII 2026 r.	- liczba osób korzystających z usług poradni leczenia uzależnień skierowanych przez GKRPA, - liczba osób skierowanych na badanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, - liczba sporządzonych opinii psychologiczno – psychiatrycznych przez biegłych, - liczba wniosków skierowanych do sądu, - liczba wniosków oddalonych przez sąd, - liczba doręczeń komorniczych.
2.	Prowadzenie Punktu Informacyjnego – Konsultacyjnego ds. narkomanii i innych uzależnień	25.200,00 zł	I – XII 2026 r.	- ilość osób i udzielonych porad w punkcie informacyjno – konsultacyjnym.
II.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkotykowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie			
1.	Poradnictwo psychologiczne dla ofiar przemocy domowej z rodzin z problemem alkoholowym i narkotykowym	14.400,00 zł	I – XII 2026 r.	- liczba osób korzystających z poradnictwa psychologicznego, - liczba pełnionych dyżurów, - liczba udzielonych porad.
2.	Poradnictwo prawne dla ofiar przemocy domowej z rodzin z problemem alkoholowym i narkotykowym	11.800,00 zł	I – XII 2026 r.	- liczba osób korzystających z poradnictwa prawnego, - liczba pełnionych dyżurów, - liczba udzielonych porad.

3.	Koszty lokalowe Punktu Konsultacyjnego ds. uzależnień w Górkach Wielkich	8.500,00 zł	I – XII 2026 r.	- efektywna obsługa pracy GKRPA i realizacji GPPIRPA.
4.	Organizacja pikników rodzinnych i innych form wsparcia rodzin z problemem uzależnień i przemocy domowej	34.900,00zł	I – XII 2026 r.	- ilość zrealizowanych imprez, - ilość uczestników, - charakter i rodzaj imprezy.
III. Koszty pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych				
1.	12 posiedzeń GKRPA (6 osób x 12 miesięcy x ryczałt)	72.000,00 zł	I – XII 2026 r.	- ilość wydanych opinii w sprawie wydania nowych zezwoleń na sprzedaż alkoholu, - ilość przeprowadzonych kontroli przedsiębiorców sprzedających alkohol, - ilość rozpatrzonych wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego, - ilość postępowań zespołu interdyscyplinarnego ds. przemocy w rodzinie i grup roboczych z udziałem członków GKRPA.
2.	Prowadzenie dyżurów w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnego GKRPA w Brennej ds. uzależnień (12 x ryczałt)			
3.	Prowadzenie spraw administracyjno - biurowych w zakresie pracy GKRPA (12 x ryczałt)			
4.	Reprezentowanie GKRPA na zewnątrz w pracach ZI i udział w posiedzeniach komisji zastępcy przewodniczącego komisji (12 x ryczałt)			
5.	Zakup usług szkoleniowych dla GKRPA i innych grup zawodowych w zakresie alkoholizmu, narkomanii, uzależnień behawioralnych i przemocy domowej	7.500,00 zł	I – XII 2026 r.	- liczba osób biorących udział w szkoleniach, - liczba i rodzaj szkoleń podnoszących kwalifikacje członków GKRPA.
6.	Zakup materiałów biurowych dla potrzeb GKRPA	3.000,00 zł	I – XII 2026 r.	- efektywna obsługa pracy GKRPA i realizacji GPPIRPA.
IV. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i uzależnień behawioralnych w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych				
1.	Dofinansowanie zakupu programów profilaktycznych z zakresu uzależnień alkoholowych, narkotykowych, behawioralnych oraz przemocy w Szkole Podstawowej nr 1 w Brennej	9.207,00 zł	I – VI IX-XII 2026 r.	- ilość programów profilaktycznych, - rodzaj i nazwy programów profilaktyki, - ilość uczniów uczestniczących w programach profilaktycznych.
2.	Dofinansowanie zakupu programów profilaktycznych z zakresu uzależnień alkoholowych, narkotykowych, behawioralnych, oraz przemocy w Szkole Podstawowej nr 2 w Brennej	4.923,00 zł	I – VI IX-XII 2026 r	- ilość programów profilaktycznych, - rodzaj i nazwy programów profilaktyki, - ilość uczniów uczestniczących w programach profilaktycznych.
3.	Dofinansowanie zakupu programów profilaktycznych z zakresu uzależnień alkoholowych, narkotykowych, behawioralnych, oraz przemocy w Szkole Podstawowej w Górkach Wielkich	15.870,00 zł	I – VI IX-XII 2026 r	- ilość programów profilaktycznych, - rodzaj i nazwy programów profilaktyki, - ilość uczniów uczestniczących w programach profilaktycznych.
4.	Dofinansowanie środowiskowych programów profilaktycznych z zakresu profilaktyki alkoholowej, narkotykowej i uzależnień behawioralnych oraz przemocy domowej w szczególności wśród osób starszych i seniorów	9.000,00 zł	I – XII 2026 r.	- ilość i rodzaj realizowanych programów i działań profilaktycznych, - ilość odbiorców programów.
5.	Zakup materiałów i sprzętów do realizacji programu	5.000,00zł	I – XII 2026 r.	- efektywna obsługa pracy GKRPA i realizacji GPPIRPA.

V.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii			
1.	Dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych i profilaktycznej pracy z dziećmi i młodzieżą, oraz wspieranie środowisk trzeźwościowych poprzez organizację dni trzeźwości „Jarowiska 2026” prowadzone przez OPKIS w Brennej	80.000,00 zł	I – XII 2026 r.	- ilość dzieci i młodzieży objętych zajęciami, - rodzaj i charakter zajęć.
2.	Wypoczynek dla dzieci i młodzieży z elementami profilaktyki uzależnień, środowiskowa profilaktyka uzależnień realizowane w czasie ferii, wakacji i w czasie wolnym od nauki szkolnej - organizacje pozarządowe wyłonione w konkursach ofert	111.160,00 zł	I – XII 2026 r.	- ilość dzieci i młodzieży objętych wypoczynkiem, - rodzaj i charakter zajęć profilaktycznych.
3.	Wsparcie dla środowisk trzeźwościowych, grup wsparcia i grup AA	5.000,00 zł	I – XII 2026 r.	- ilość i rodzaj imprez, - ilość osób, - ilość wyjazdów.
VI. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego				
1.	Zadanie realizowane będzie poprzez działania edukacyjne i kontrolne Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w stosunku do przedsiębiorców sprzedających i podających napoje alkoholowe w zakresie przestrzegania zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi	-	I – XII 2026 r.	- ilość kontroli przedsiębiorców, - ilość szkoleń dla przedsiębiorców.
VII.	Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej			
1.	Zadanie realizowane będzie przez bieżące monitorowanie potrzeb i opracowanie ewentualnego planu pomocy przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w szczególności dla osób po leczeniu odwykowym mających problemy ze znalezieniem pracy.	-	I – XII 2026 r.	- ilość wniosków, - ilość planów pomocy.
VIII	Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego			
1.	Zadanie realizowane będzie przez bieżące monitorowanie potrzeb i opracowanie ewentualnego planu pomocy przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, w szczególności dla osób po leczeniu odwykowym mających problemy ze znalezieniem pracy.	-	I -XII 2026 r.	- ilość wniosków, - ilość planów pomocy.
IX.	Ogólny koszt realizacji GPPiRPA oraz PN	424.260 zł	2026 r.	Przedstawienie raportu z realizacji Programu do 30.06.2027 r.

Rozdział IV.

Realizatorzy Programu

Głównym realizatorem Programu (koordynatorem) będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brennej, który zadania te zrealizuje współpracując z:

- 1) Urzędem Gminy Brenna,
- 2) Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 3) Zespołem Interdyscyplinarnym do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej,
- 4) Placówkami oświatowymi z terenu gminy Brenna,
- 5) Ośrodkiem Promocji Kultury i Sportu Gminy Brenna,
- 6) Gminną Biblioteką Publiczną w Brennej.

Rozdział V.

Adresaci programu

Program swoim zakresem obejmuje wszystkich mieszkańców Gminy Brenna, przy czym poszczególne działania kierowane są do określonych grup odbiorców w zależności od charakteru podejmowanych zadań. W części profilaktycznej Program adresowany jest do ogółu społeczności lokalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży – w tym osób należących do grup podwyższonego ryzyka wystąpienia zachowań problemowych. Działania w tym zakresie obejmują m.in. edukację zdrowotną, promocję postaw prospołecznych, kształtowanie umiejętności życiowych oraz wzmacnianie czynników chroniących przed uzależnieniami i przemocą.

W części dotyczącej leczenia i terapii uzależnień Program skierowany jest do:

- osób używających alkoholu w sposób szkodliwy,
- osób uzależnionych od alkoholu,
- członków rodzin osób uzależnionych,
- oraz osób współuzależnionych.

W ramach działań terapeutycznych i wspierających przewiduje się realizację programów motywujących do leczenia, zapewnienie dostępu do pomocy psychologicznej i prawnej, a także wsparcie w procesie reintegracji społecznej.

Program obejmuje również osoby i rodziny dotknięte problemem przemocy w rodzinie, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych, takich jak uzależnienie od Internetu, gier komputerowych, hazardu czy zakupoholizmu. Wobec tych grup realizowane będą działania profilaktyczne, interwencyjne oraz pomocowe, dostosowane do indywidualnych potrzeb i stopnia zagrożenia problemem uzależnienia lub przemocy.

Adresatami Programu są ponadto osoby oraz instytucje realizujące zadania z zakresu wsparcia rodzin znajdujących się w sytuacji kryzysowej, w tym w szczególności:

- pracownicy jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
- przedstawiciele systemu oświaty,
- służby mundurowe i medyczne,
- organizacje pozarządowe,
- a także członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Program zakłada współdziałanie wszystkich wyżej wymienionych podmiotów w celu skutecznego przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy oraz zapewnienia kompleksowego wsparcia mieszkańcom Gminy Brenna.

Rozdział VI.

Finansowanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2026 rok

Realizacja zadań ujętych w Programie będzie finansowana ze środków własnych Gminy Brenna, pochodzących w szczególności z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 2151 z późn. zm.).

Środki te, stanowiące dochód własny gminy, przeznacza się wyłącznie na realizację zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii, w tym m.in. na:

- prowadzenie działań profilaktycznych wśród dzieci, młodzieży i dorosłych,
- wspieranie działalności placówek realizujących programy terapeutyczne i edukacyjne,
- finansowanie działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- oraz inne zadania wynikające z lokalnej polityki społecznej w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie.

W miarę potrzeb i możliwości finansowych Gminy Brenna, realizacja Programu może być również wspierana z innych źródeł, w tym ze środków pochodzących z tytułu sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach o małej objętości (tzw. „małpek”), o których mowa w art. 93 ust. 3 pkt 1 oraz ust. 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Rozdział VII.

Zasady wynagradzania za pracę przewodniczącego, oraz członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Zarządzanie środkami finansowymi odbywać się będzie zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, zasadami gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego oraz postanowieniami niniejszego Programu.

W ramach realizacji zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brennej:

- 1) przewodniczącemu Komisji przysługuje zryczałtowane miesięczne wynagrodzenie brutto w wysokości 1.900,00 zł. Wynagrodzenie to obejmuje w szczególności wykonywanie następujących zadań:
 - pełnienie cotygodniowych dyżurów w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym,
 - organizowanie pracy Komisji oraz koordynowanie działań jej członków,
 - współudział w koordynacji realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,
 - opracowywanie i przygotowywanie dla Wójta Gminy projektów uchwał Rady Gminy w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii,
 - uczestnictwo w posiedzeniach Komisji, sesjach Rady Gminy oraz innych spotkaniach związanych z realizacją zadań wynikających z Programu;
 - organizowanie i prowadzenie działań z zakresu bieżącej edukacji przedsiębiorców oraz kontroli placówek handlowych prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych, w tym opracowywanie analizy prawdopodobieństwa naruszenia przepisów ustawy, harmonogramów i planów kontroli,
 - reprezentowanie Komisji na zewnątrz, w tym udział w rozprawach sądowych i innych spotkaniach o charakterze instytucjonalnym,
 - prowadzenie bieżącej korespondencji i dokumentacji Komisji;
- 2) zastępcy przewodniczącego Komisji przysługuje zryczałtowane miesięczne wynagrodzenie brutto w wysokości 800,00 zł z tytułu:

- zastępowania przewodniczącego w zakresie czynności wymienionych w pkt 1, z wyłączeniem pełnienia cotygodniowych dyżurów w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym,
- uczestnictwa w posiedzeniach Komisji, szkoleniach i naradach,
- reprezentowania Komisji w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy domowej;

3) sekretarzowi Komisji przysługuje zryczałtowane miesięczne wynagrodzenie brutto w wysokości 900,00 zł z tytułu wykonywania zadań obejmujących:

- prowadzenie spraw administracyjno-biurowych Komisji,
- obsługę organizacyjną posiedzeń Komisji,
- prowadzenie dokumentacji i archiwizacji materiałów Komisji,
- uczestnictwo w posiedzeniach, szkoleniach i naradach;

4) członkom Komisji oraz przewodniczącemu przysługuje zryczałtowane miesięczne wynagrodzenie brutto w wysokości 600,00 zł za udział w pracach Komisji, w tym w szczególności:

- uczestnictwo w posiedzeniach plenarnych Komisji,
- pracę w zespołach Komisji prowadzących postępowania wobec osób nadużywających alkoholu,
- udział w pracach zespołu opiniującego wnioski o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- udział w pracach zespołu ds. kontroli przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Warunkiem wypłaty wynagrodzenia, o którym mowa w punktach 2–4, jest uczestnictwo w co najmniej jednym posiedzeniu Komisji lub w posiedzeniu Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy domowej bądź w grupie diagnostyczno - pomocowej w danym miesiącu kalendarzowym.

Wynagrodzenie, o którym mowa w punktach 1–4, wypłacane jest na koniec każdego miesiąca kalendarzowego, na podstawie listy obecności potwierdzającej udział członków w posiedzeniach i innych działaniach Komisji.

Rozdział VII.

Kontrola realizacji Programu

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi bieżący monitoring realizacji zadań.

Wójt w terminie do 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport przekłada Radzie Gminy raport z efektów realizacji Programu.

Uzasadnienie

Obowiązek podjęcia niniejszej uchwały wynika z przepisów art. 41 ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151) oraz art. 10 ust. 1–4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939). Zgodnie z treścią powołanych przepisów, do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, w tym opracowywanie i realizacja programów obejmujących te zagadnienia. Ponadto, zgodnie z art. 182 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznacza się wyłącznie na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz na zadania realizowane przez placówki wsparcia dziennego. Środki te nie mogą być wykorzystane na inne cele niezwiązane z realizacją polityki profilaktycznej gminy.

Przedmiotowy Program uwzględnia cele operacyjne w zakresie profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania ich skutkom, określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021–2025, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021–2025 (w chwili obecnej prowadzone są prace dotycz. zmiany rozporządzenia – tj. wydłużenie realizacji do 2026r). Tym samym Program pozostaje spójny z krajową polityką zdrowotną i społeczną, a także wpisuje się w system działań mających na celu ograniczenie negatywnych skutków używania substancji psychoaktywnych i zachowań ryzykownych wśród mieszkańców Gminy Brenna.

Podstawą merytoryczną opracowania dokumentu był Raport z badania pn. „Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych dla Gminy Brenna 2022”, który stanowi analizę sytuacji społecznej, w tym problemów uzależnień, przemocy i innych zjawisk patologicznych występujących na terenie gminy. Ujęte w Programie działania i cele operacyjne zostały opracowane w oparciu o wyniki tego raportu, a także o doświadczenia wynikające z realizacji dotychczasowych edycji programu. W świetle powyższego, przyjęcie przedłożonego projektu uchwały należy uznać za zasadne i niezbędne dla zapewnienia ciągłości realizacji zadań własnych gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów społecznych.

Z uwagi na charakter przedmiotowej uchwały, nie stanowi ona aktu prawa miejscowego i w związku z tym nie podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.